

NACKA
KOMMUN

KVALITETSMAKARNA

make quality happen

Kvalitetsobservation Rapport

Pedagogisk omsorg Nacka kommun

Observatör:

Susanne Arvidsson Stridsman

KvalitetsMakarna

Sammanfattning

Rapporten ger en generell bild av verksamhetskvalitet hos alla anordnare som bedriver pedagogisk omsorg för barn i åldern 1–5 år i Nacka kommun.

Pedagogisk omsorg i Nacka kommun bedöms sammantaget hålla god eller mycket god kvalitet inom tre områden samt mindre god kvalitet inom ett område.

Alla anordnare visar på ett genuint intresse för att barnen ska få ta del av en verksamhet av god kvalitet och det finns en stor vilja hos alla anordnare att utveckla sina verksamheter.

Under kvalitetsobservationerna visar det sig att barnen oftast erbjuds en verksamhet av god kvalitet där normer och värden är det bedömningsområde som håller mycket god kvalitet.

Hos alla anordnare bedöms detta vara en styrka. Såväl områdena styrning och ledning som barns delaktighet och inflytande bedöms sammantaget hålla god kvalitet. Området stimulerande utveckling och lärande bedöms däremot hålla mindre god kvalitet.

Bedömningen grundar sig på att alla anordnare utom två har olika behov av att utveckla hur de arbetar med och erbjuder en stimulerande lek- och lärmiljö.

Innehållsförteckning

Inledning	s.3
Kvalitetsobservationens syfte	s.3
Om pedagogisk omsorg	s.3
Hur observationerna gick till	s.4
Sammantagen bedömning	s.5
Beskrivning per målområde	s.8
Starka sidor och utvecklingsområden	s.12
Bilaga 1 Observationsunderlag	s.13

Inledning

Nacka kommun har uttryckt ett behov av att få syn på hur kvaliteten i verksamheterna hos de anordnare som driver pedagogisk omsorg ser ut.

Det är tydligt att anordnare i Nacka är vana vid regelbunden kvalitetsuppföljning och bedömningar på olika sätt. Både genom tillsyn, och olika forum för dialog.

Anordnarna av pedagogisk omsorg har en positiv inställning till detta och till de observationer och bedömningar som utförts. De uttrycker behovet av stöd på olika sätt samt att de har behållning av både råd och vägledning vid tillsyn samt den återkoppling de fått i samband med observationerna.

Kvalitetsobservationens syfte

Kvalitetsobservationen syftar till att ge en professionell utifrånblick på verksamhetens kvalitet. Det är ett sätt att identifiera både styrkor och utvecklingsområden i verksamheterna. Det bidrar som underlag för reflektion och konkreta åtgärder för att ta nästa steg i det viktiga arbetet för anordnarna att utveckla sina verksamheters kvalitet så att det gynnar barnen. Denna rapport sammanfattar resultaten av observationerna. Den syftar också till att vara ett underlag för Nacka Kommuns kvalitetsanalys för 2023.

Rapporten beskriver genomgående en samlad bedömning av kvaliteten av pedagogisk omsorg i Nacka och är avgränsad i fyra målområden som utgår från allmänna råd för pedagogisk omsorg.

Om pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg styrs av 25 kap skollagen och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg som är vägledande för verksamheten. Verksamheten skiljer sig från förskolans uppdrag främst då den inte har krav på sig att bedriva undervisning utifrån en läroplan. Pedagogisk omsorg ska arbeta utifrån barnkonventionen där normer och värden och barns delaktighet och inflytande lyfts fram. Verksamheten ska också ha barns utveckling och lärande i fokus och det ska finnas förutsättningar att arbeta med barnen med fokus på deras utveckling och lärande. Att det finns ett språkutvecklande arbete lyfts fram särskilt i de allmänna råden. Även kravet utifrån skollagen om att möta barns olika behov i form av särskilt stöd gäller för verksamheten.

Pedagogisk omsorg i Nacka kommun drivs endast av fristående anordnare. Det vanliga är att pedagogisk omsorg bedrivs av en person i dennes hem med ca 3–6 barn. I Nacka varierar det hur anordnare bedriver sina verksamheter. Större delen av anordnarna bedriver verksamheten i sina hem som beskrivs ovan. Några bedriver verksamheten i en avskild del av hemmet tillsammans med en till person som är anställd eller har auktorisation för att bedriva egen verksamhet. Två anordnare har egna lokaler för verksamheten. En av dessa har två barngrupper med anställd personal.

Flera av anordnarna samverkar med varandra i olika gruppkonstellationer utifrån geografiskt läge. Dessa anordnare träffas ett par gånger i veckan och har aktiviteter tillsammans med barnen

Antal anordnare	18
Regi	Fristående
Antal barn totalt	140

Hur observationerna gick till

Observatören har besökt alla anordnare under en halv dag. För de som samverkar i grupp har även gruppen observerats. Var och en av anordnarna har fått en återkoppling om vilka starka sidor och utvecklingsområden som identifierats. Totalt 18 anordnare är observerade, varav två driver verksamhet tillsammans i den enes hem har fått en gemensam rapport.

Under observationerna har både vardagssituationer och aktiviteter observerats. Några exempel är rutiner som när barn ska gå in och ut och när de har frukt- och lunchstunder. Andra tillfällen är pedagogiska aktiviteter som mulleverksamheter i skogen, pysselstunder, promenader, rörelseaktiviteter, lekar med mera. Observationerna har skett inomhus och utomhus beroende på vad för aktiviteter verksamheterna har haft under observationen.

Var och en av de observerade anordnarna har fått en individuell återkoppling med styrkor och utvecklingsområden som gäller för den specifikt observerade verksamheten/anordnaren. Denna rapport beskriver verksamhetskvaliteten på en övergripande nivå för alla verksamheter sammantaget.

Kvalitetsobservationerna utgår från ett underlag som är framtaget utifrån Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt relevanta delar ur skollagen (bilaga 1). Underlaget och rapportens utformning utgår från Våga Visa modellen som under mer än 20 år varit en metod för att följa undervisningskvalitet i Nackas förskolor och skolor. I Våga Visa har förskolor och skolor fått en egen rapport utifrån sina observationer. De observationer som gjorts hos anordnare för pedagogisk omsorg redovisas i denna rapport gemensamt på aggregerad nivå med en sammanfattande bild av kvaliteten i verksamheterna. För att var och en av anordnarna ska ges möjlighet till fortsatt utveckling har de fått den enskilda återkoppling som nämnts ovan.

Under hösten 2023 kommer en workshop att hållas där anordnarna ges möjlighet att ta del av hela rapporten samt arbeta med sina utvecklingsområden.

Sammantagen bedömning

Bedömningarna har gjorts inom fyra områden.

Bedömningsområden			
Normer och värden	Stimulerande utveckling och lärande	Barns delaktighet och inflytande	Styrning och ledning

Bedömningarna formuleras inom fyra kategorier i ökande skala från mycket låg till mycket god kvalitet. I rapporten presenteras en sammantagen bedömning av alla anordnare för pedagogisk omsorg. Den sammantagna bedömningen grundar sig på varje enskild bedömning som varje anordnare har fått. Dessa presenteras anonymt i denna rapport.

Bedömningsgrader och innebörd			
Mycket låg kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
Verksamheten bedöms ha stora utvecklingsbehov. Det råder ofta en låg kvalitet på verksamhetens innehåll i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha mindre god kvalitet med flera utvecklingsområden. Det råder till viss del en god kvalitet i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha god kvalitet med vissa utvecklingsområden. Det råder en god kvalitet i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha en mycket god kvalitet. Det råder en likvärdig och mycket god kvalitet i de observerade situationerna

Sammantaget håller alla anordnare i stort god kvalitet. Fyra anordnare har mindre god kvalitet inom området stimulerande utveckling och lärande och fyra anordnare inom området barns delaktighet och inflytande. Att den sammantagna bedömningen visar att området stimulerande utveckling och lärande håller mindre god kvalitet handlar om att alla anordnare utom två har detta som ett utvecklingsområde kopplat till hur de arbetar med och erbjuder en stimulerande lek- och lärmiljö. Att området barns delaktighet och inflytande sammantaget håller god kvalitet trots att några anordnare fått detta som utvecklingsområde beror på att endast fem av sju ton fått detta som utvecklingsområde och fyra fått det som en styrka.

Sammantagen bedömning av alla anordnare i pedagogisk omsorg			
Normer och värden	Stimulerande utveckling och lärande	Barns delaktighet och inflytande	Styrning och ledning

Fyra av sjutton anordnare har ett område med mindre god kvalitet och två har två områden med mindre god kvalitet. Fyra anordnare har bedömningen mycket god kvalitet inom alla områden. Tre har god och mycket god kvalitet och fyra har bedömts hålla god kvalitet. För att få bedömningen mindre god kvalitet ska verksamheten ha tre utvecklingsområden.

Anordnare	Bedömning per anordnare			
	Normer och värden	Stimulerande utveckling och lärande	Barns delaktighet och inflytande	Styrning och ledning
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Det råder ett respektfullt bemötande mellan personal och barn och barnen ges utrymme att uttrycka sig utifrån sig själva.

De flesta anordnare har ett medvetet språkutvecklande arbete medan det inte är lika tydligt hos vissa. Några få har språkutvecklande arbete som ett utvecklingsområde.

Barnen ges i stort möjligheter att ha delaktighet och inflytande i verksamheten. Hur barnen ges delaktighet och inflytande skiljer sig åt mellan anordnare med personal och de som arbetar ensamma. De som är flera kan dela upp sig på ett annat sätt medan de som arbetar ensamma behöver ha alla barn med där de är. Det kompenseras av att de har färre barn och att barnen i alla sammanhang ändå ges stort inflytande utifrån förutsättningarna.

Fem anordnare har detta som utvecklingsområde. Det handlar om hur man ser på hur barn klarar av att ha inflytande.

Att flera anordnare samverkar med varandra gynnar både barn och personal. Barnen ges varierade sammanhang med flera barn och vuxna och personalen får möjlighet till gemensam reflektion och utveckling då de ofta möts för gemensamma planeringar.

I området styrning och ledning har alla god eller mycket god kvalitet med i stort bra uppföljning, utvärdering och analys för att utveckla verksamheternas kvalitet.

Sammantaget har alla anordnare som utvecklingsområde att utveckla hur miljö och material utformas för att möta alla barns olika behov och intressen. För anordnare med lokal eller avgränsade större utrymmen i hemmet är detta en större utmaning för att det ställer högre krav på hur materialet är organiserat. För en stor del anordnare som bedriver verksamheten i hemmet är det också ett utvecklingsområde för de rum där barnens material finns.

Bedömningen mycket god kvalitet inom normer och värden grundar sig på att alla anordnare har detta område som en styrka och ingen har det som utvecklingsområde.

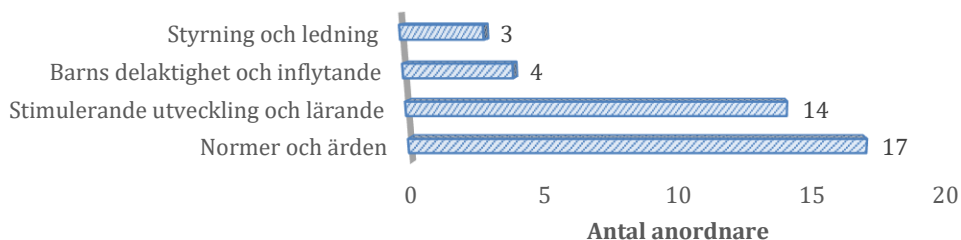
Bedömningen mindre god kvalitet inom området stimulerande utveckling och lärande för alla barn grundar sig i att alla anordnare utom två fått detta som ett utvecklingsområde när det gäller hur material och miljö organiseras och utformas för att stödja barns utveckling och lärande.

Alla har dock inte fått bedömningen mindre god kvalitet då denna bedömning gjorts i relation till andra observerade utvecklingsområden som till exempel hur tillgänglig och tydligt materialet är för barnen. Viktigt att nämna är att i stort alla verksamheter mår om barnens utveckling och lärande men det finns ett behov av kompetensutveckling.

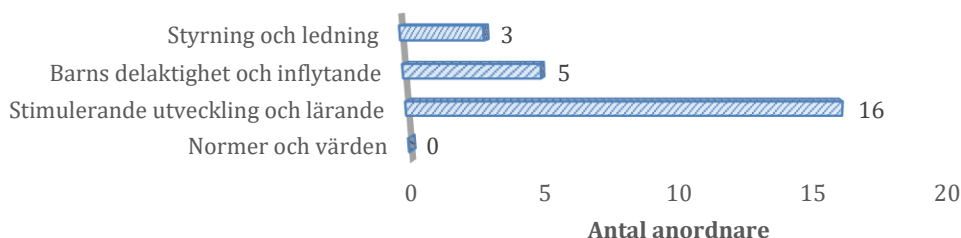
Gällande området barns delaktighet och inflytande där fyra anordnare har detta som utvecklingsområde är den sammantagna bedömningen ändå god kvalitet.

Inom området styrning och ledning finns det ett visst behov av att utveckla uppföljning, utvärdering och analys men det arbete som finns håller tillräckligt god kvalitet. Behovet av utveckling handlar om att förenkla arbetet, formalisera det och göra det till nytta för anordnarna att utveckla verksamheterna. Därför bedöms området hålla god kvalitet.

FÖRDELNING AV ANORDNARES STYRKOR

FÖRDELNING AV ANORDNARES UTVECKLINGSOMRÅDEN

Beskrivning per målområde

Normer och värden

Det finns en hög medvetenhet hos alla anordnare om betydelsen av att arbeta med normer och värden och alla har detta framskrivet som en styrka.

Verksamheterna är utformade för att skapa förutsättningar för att alla barn ska känna sig trygga. Det visar sig i hur barnen möts av de vuxna utifrån sina olika behov. Vid flera tillfällen uppstår situationer där barn vill göra olika saker eller vill vara ifred. Då tar sig de vuxna tid att lyssna in och stötta alla barn utifrån egna behov och skapa förståelse för andras behov.

Det finns en gemensam och förankrad syn på hur anordnarna arbetar med sin värdegrund och barnen ges oftast förutsättningar att känna sig trygga i rätten till sin egen kroppsliga och personliga identitet. Verksamheterna präglas av ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och barn samt mellan barnen.

Under observationerna uppstår flera olika situationer där personalen möter barnen och stöttar dem med ett respektfullt förhållningssätt. Vid konflikter ges oftast barnen utrymme att reflektera över vad som händer och oavsett vad som hänt möts barnen av pedagogers lugn och förståelse.

Barnen ges i hög grad möjligheter att få uttrycka sig utifrån sina behov och sig själva. Till exempel när barn vill säga vad de tycker och tänker om något lyssnar personalen och uppmuntrar barnen att berätta mer.

Det förekommer ofta tillfällen där personalen visar att de har positiva förväntningar på barnen. Personalen uppmuntrar och stöttar barnens självtillit. Till exempel när barnen ska klä på sig får de positivt stöd när de vuxna med glad röst hejar på dem att klara av att få in en arm i jackärmen eller en fot i skon.

Verksamheterna genomsyras oftast av ett öppet och demokratiskt klimat för barnen. Vid olika utestunder ges barnen möjligheter att bestämma var de ska gå och vad de vill göra. Om det råder oenighet så för personalen konstruktiva samtal med alla inblandade för att hitta en gemensam lösning. Alla anordnare har normer och värden som en styrka.

Stimulerande utveckling och lärande för barnen

Anordnarna samverkar med hemmen för att främja barnens allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Det skiljer sig åt hur formaliserat detta arbete är. En del har mer informella samtal med vårdnadshavare medan andra har formella samtal. När det sker mer informellt blir det inte lika tydligt hur kommunikationen med vårdnadshavare håller en professionell nivå som vilar på en strukturerad samverkan. Där detta är mer formellt finns också en tydligare dokumentation om barnens utveckling och lärande.

Samtliga anordnare förbereder barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet. Det arbetet ser ut på olika sätt där några anordnare har en särskild femårsgrupp medan andra har material eller aktiviteter för de som ska börja i förskoleklass.

Större delen av anordnarna erbjuder barnen ett medvetet stimulerande språkutvecklande förhållningsätt i sina verksamheter. Vid flera tillfällen har personalen en medveten kommunikation med barnen där ord och begrepp utforskas genom att de vuxna använder ett rikt språk i samtal. Det pågår samtal om olika begrepps betydelser som vuxna och barn utvecklar tillsammans i resonemang på ett medvetet sätt. Högläsning och berättande är vanligt förekommande.

Några få anordnare har en lägre medvetenhet om hur ett medvetet stimulerande språkutvecklande förhållningsätt kan se ut. Det visar sig till exempel i att begrepp inte utforskas utifrån att de kan ha olika betydelser eller att saker kan benämnas på olika sätt. Sex anordnare har språkutvecklande arbete som en styrka. Tre har det som utvecklingsområde. Hos övriga anordnare är arbetet tillräckligt bra.

Material, miljö och aktiviteter är till viss del utmanande, inspirerande och tillgängliga samt stödjer utveckling, lek och lärande för alla barn. Större delen av anordnarna har verksamheter med material som består av leksaker och olika material som i låg grad utmanar och stimulerar barnen över tid. Det är inte tydligt hur barnen erbjuds ett utmanande,

stimulerande och varierat material som förändras och byts ut utifrån barnens skiftande behov och intressen. Anordnarna har olika förutsättningar för att organisera en lärmiljö där materialet är utmanande, inspirerande och tillgängligt. Det beror till viss del på hur lokalen eller hemmet är utformat men också på vilka kunskaper anordnarna har om betydelsen av detta. Femton av sjutton verksamheter har detta som ett utvecklingsområde. Två verksamheter har detta som en styrka.

Anordnarna har ett förhållningssätt och en miljö i sina verksamheter som främjar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande. Under observationerna visas flera exempel där barn ges goda förutsättningar till konstruktiva leksituationer. Barnens lekar får ta tid och pedagogerna är också uppmärksamma på vad som händer i leken och de går in och stöttar om det behövs genom att leka tillsammans med barnen.

Barnen får i stor utsträckning stöd och stimulans i sin sociala utveckling och anordnarna anpassar oftast verksamheten utifrån barns skiftande behov. Vid flera tillfällen uppmärksammar och ger anordnarna stöd till barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver detta. Till exempel när ett barn vill vara ifred eller visar oro över en situation så är de vuxna lyhörda för detta och möter både det enskilda barnet och gruppen i olika situationer som uppstår.

Barns delaktighet och inflytande

Barnen ges oftast möjlighet att fritt uttrycka tankar och åsikter samt att påverka sin situation och de ges möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer genom olika former av samarbete och beslutsfattande.

Vid flera tillfällen när dagen börjar och en aktivitet ska börja är de vuxna noga med att stämna av att alla är med och vill vara delaktiga. Om något barn inte vill behöver de inte delta om det är möjligt, annars uppmuntras barnen att vara delaktiga ändå.

Barn ges oftast stöd i att ta ansvar för egna handlingar och över vad som sker i verksamheten. De ges oftast stöd för att utveckla självständighet och tillit till den egna förmågan. Hur material för lek och lärande är organiserat begränsar ibland barnens möjligheter för att själva välja vad de vill göra utan att behöva fråga en vuxen om ett visst material. Det är därför inte tydligt hur material och miljö främjar barnens förmåga att vara delaktiga och utöva inflytande över sitt lärande. Det gäller främst de verksamheter med en avskild del för barnen att vistas i.

Barn ges oftast förutsättningar att uttrycka sin uppfattning om vad som är meningsfullt och roligt. De vuxna är lyhörda för vad barnen vill göra och vad de är intresserade av just nu. Anordnarna organiserar oftast sina verksamheter utifrån barnens olika intressen. Det finns flera exempel på aktiviteter som utgår ifrån eller väcker barns intresse. Både vid samlingar och vid promenader utomhus finns exempel på att de utgår från barnen. Någon enstaka gång sker det motsatta med aktiviteter där barnen i låg grad är delaktiga eller deltar på egna villkor. Det kan påverkas av att det endast är en vuxen med barnen och att

situationen kräver att alla barn behöver delta, men det händer också att barn ska delta fast de egentligen inte vill.

Styrning och ledning

De flesta av anordnarna tar i hög grad ansvar för att arbeta utifrån att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Det skiljer sig något mellan olika anordnare, med exempel som mer tydligt visar på detta medan det är mer otydligt hos andra. När det är tydligt finns det en medvetenhet hos de vuxna att barnens lärande sker hela tiden. När det är otydligt har de vuxna mer fokus på omsorgssituationen eller rutinen och har mindre fokus på att stötta barnen i ett vardagligt lärande.

Det finns fungerande former för övergångar till andra skolformer i alla anordnares verksamheter.

Alla anordnare har någon form av systematisk uppföljning och utvärdering som syftar till att utveckla verksamheten. Det skiljer sig åt i hur detta bidrar till att utveckla verksamheten för att bibehålla eller öka kvaliteten.

Ett fåtal har fått detta som ett uttalat utvecklingsområde medan andra bedöms ha tillräckligt god kvalitet i arbetet. Det finns ett generellt behov hos anordnarna att utveckla ett sådant arbete på ett formaliserat och meningsfullt sätt.

Starka sidor

- **Normer och värden**

Verksamheten genomsyras av ett respektfullt förhållningsätt där alla barn ges utrymme att uttrycka sig och känna sig trygga

Bedömning: *Barnen möts av vuxna som lyssnar och möter dem i deras frågor och funderingar samt stöttar dem utifrån olika behov.*

- **Stimulerande utveckling och lärande för alla barn**

Ett medvetet språkutvecklande arbete.

Bedömning: *De flesta verksamheterna möter barnen genom att använda ett rikt språk i samtal. Ofta tas tid för att prata om begrepps olika betydelser och att utveckla resonemang på ett medvetet sätt.*

- **Barns inflytande och delaktighet**

Barn ges möjligheter till inflytande och delaktighet i stor utsträckning

Bedömning: *Vid aktiviteter och olika teman ges barnen inflytande genom att personalen lyssnar på deras intressen och behov.*

Utvecklingsområden

- **Stimulerande utveckling och lärande för alla barn**

Lärmiljö och material kan än mer stödja och stötta barnen i deras utveckling och lärande.

Bedömning: *Materialet är i låg grad utmanande och utforskande. Det består oftast av traditionella leksaker och är ibland placerat utom räckhåll för barnen.*

- **Barns inflytande och delaktighet**

Barns inflytande kan öka i relation till material de kan ta del av.

Bedömning: *Materialet är oftast rörigt organiserat och det är inte alltid tydligt för barnen vad för material de kan använda och hur det kan användas på ett utforskande sätt.*

- **Styrning och ledning**

Uppföljning och utvärdering kan utvecklas för att bidra till att verksamheten utvecklas utifrån barnens behov, intressen och lärande.

Bedömning: *De flesta har ett systematiskt kvalitetsarbete som i låg grad stödjer utveckling av verksamheten samt speglar barnens utveckling och lärande på ett formellt sätt.*

Observationsunderlag Pedagogisk omsorg

Bedömning	Mycket låg kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
Innebörd	Verksamheten bedöms ha stora utvecklingsbehov. Det råder ofta en låg kvalitet på verksamhetens innehåll i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha mindre god kvalitet med flera utvecklingsområden. Det råder till viss del en god kvalitet i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha god kvalitet med vissa utvecklingsområden. Det råder en god kvalitet i de observerade situationerna	Verksamheten bedöms ha en mycket god kvalitet. Det råder en likvärdig och mycket god kvalitet i de observerade situationerna
Exempel värdeord	<i>Saknas helt I liten utsträckning Uppvisar stora brister i kvaliteten</i>	<i>Förekommer ibland Finns i viss utsträckning Uppvisar till viss del brister i kvaliteten</i>	<i>Förekommer till stora delar Ganska i stor utsträckning Håller en god kvalitet</i>	<i>Förekommer i mycket hög grad Präglar/genomsyrar verksamheten Håller en mycket god kvalitet</i>

Normer och värden	
Värdegrundsarbete	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten är utformad så att alla barn känner sig trygga • Det finns en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland personalen • Barnen ges förutsättningar att känna sig trygga i rätten till sin egen kroppsliga och personliga identitet
Förhållningsätt mellan personal och barn	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och barn samt mellan barnen • Personalen har positiva förväntningar på barnen och stöttar deras självtillit • Personalen skapar ett öppet och demokratiskt klimat för barnen

Stimulerande utveckling och lärande för barnen	
Hur verksamheten skapar förutsättningar för barns lärande	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten samverkar med hemmen för att främja barnens allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare • Verksamheten förbereder barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet • Barnen erbjuds en stimulerande språkutveckling i verksamheten • Verksamheten anpassas utifrån barns skiftande behov
Hur barn stimuleras och utmanas i sin utveckling	<ul style="list-style-type: none"> • Material, miljö och aktiviteter är utmanande, inspirerande och tillgängliga samt stödjer utveckling, lek och lärande för alla barn • Det finns ett förhållningssätt och en miljö som främjar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande • Barnen får stöd och stimulans i sin sociala utveckling
Hur verksamheten anpassas efter barns behov	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten har rutiner för att uppmärksamma och ge barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling det stöd som deras speciella behov kräver • Vårdnadshavare ges möjlighet att delta vid utformning av särskilda stödinsatser för sitt barn
Barns delaktighet och inflytande	
Hur barn ges möjlighet att ge uttryck för sina tankar och åsikter	<ul style="list-style-type: none"> • Barnen ges möjlighet att fritt uttrycka tankar och åsikter samt att påverka sin situation • Barnen ges möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer genom olika former av samarbete och beslutsfattande
Hur barn ges möjlighet till att ta ansvar i verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Barn ges stöd i att ta ansvar för egna handlingar och i verksamheten i stort

	<ul style="list-style-type: none"> • Barn ges stöd för att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga
Hur barnens behov och intressen ligger till grund för utformning och planering av verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Barn ges förutsättningar att uttrycka sin uppfattning om vad som är meningsfullt och roligt • Verksamheten främjar barnens förmåga att vara delaktiga och utöva inflytande över sitt lärande.
Styrning och ledning	
Hur huvudmannen ger förutsättningar för verksamheten att klara sitt uppdrag	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns en systematisk uppföljning och utvärdering som syftar till att utveckla verksamheten • Det finns fungerande former för övergångar till andra skolformer
Personalen	<ul style="list-style-type: none"> • All personal ansvarar för att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet